

AUTORITA

Téma 5

AKO MÔŽE BYŤ ZBOROVÝ VEDÚCI SLUŽOBNÍKOM A MAŤ PRITOM AUTORITU?

Prehľad:

Keď sa rozprávame o zborovom vodcovstve, narazíme na zdanlivý paradox medzi tým, ako majú byť vodcovia „služobníkmi všetkých“ a tým, že sú zároveň povolani k tomu, aby rozhodovali o zborových záležitostiach. Napätie, ktoré je medzi tým, že je niekto služobníkom a zároveň aj vodcom sa nedá ľahko uvoľniť. V tejto téme preskúmame podstatu vodcovej autority a budeme sa snažiť opísať ako jej právoplatnosť, tak i jej hranice v živote zboru.

Ciele:

Pomôcť zborovým vedúcim:

- Rozpoznať napätie medzi tým, že majú byť „služobníkmi všetkých“ a zároveň majú rozhodovať o zborových záležitostiach.
- Pozrieť sa na podstatu ich autority.
- Určiť hranice ich autority.

Možné výsledky:

Zboroví vedúci:

- Budú rozumieť tomu, že sú „služobníkmi všetkých,“ no zároveň sa od nich požaduje, aby rozhodovali o zborových záležitostiach.
- Budú schopní viesť zbor v rámci biblických hraníc svojej autority.

KROK 1: POCHOPENIE TÉMY

Na ktoré hlavné otázky sa treba zamerať?

Hlavné prvky témy

Už hneď od začiatku dejín Cirkvi Ježiš dôsledne učil, že vodcovstvo v jeho kráľovstve bude odlišné od toho, ktoré bežne nachádzame vo svete. „Vládnutie“ sa malo nahradiť „služením.“ Miesto toho, aby sa vodcovstvo uplatňovalo pre osobný zisk, sa vodcovia mali zaujímať o prospech iných.

Tento zdanlivý paradox medzi vedením a služením prináša niekoľko náročných otázok. Ako sa „slúžiace vodcovstvo“ prejavuje v praxi? Ako majú byť vodcovia v zbore pastiermi a zároveň aj služobníkmi pre všetkých? Kde má vodcovstvo svoj koniec a kde sa už zachádza za hranice?

Výroky

(Výroky sú vyjadrenia, ktoré ťa majú prinúť k rozmyšľaniu nad témou. Môžu, ale nemusia odzrkadľovať biblickú múdrosť.)

„Kto sa bude chcieť stať medzi vami veľký, bude vašim služobníkom, a kto chce byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých.“

– Marek 10:43

„Autorita bez múdrosti je ako ťažká sekera bez ostria, je vhodná akurát tak na zatĺkanie.“

– Anne Bradstreet

„Každá autorita je dosť ponížujúca.“

– Oscar Wilde

„Keď prišlo na uplatňovanie moci, Herodes a Ježiš mali iba jednu vec spoločnú. Obaja verili, že nie je nič, čo by sa nedalo vyriešiť krviprelieváním“

– Bill Hybels

„Najvyššou povinnosťou je rešpektovať autoritu.“

– Lev XIII

„Každý veľký pokrok v prirodzenom poznaní vyžadoval absolútne odmietnutie autority.“

– Thomas Huxley

„Všetka autorita patrí do rúk ľudu.“

– Thomas Jefferson

„Ten, kto pevne uplatňuje autoritu, sa rýchlo naučí považovať bezpečie a nie pokrok za najvyššiu lekciu zo štátnickosti.“

– James Russell Lowell

„V každom ľudskom srdci existuje tajná hrdosť, ktorá sa vzpiera voči tyranii. Človeku môžete niečo prikázať a tlačiť ho, ale nedokázate ho donútiť, aby vás rešpektoval.“

– William Hazlitt

Príklad zo života

Jason Faircloth sa prísne pozrel na mladého muža, ktorý sedel oproti nemu na druhej strane pracovného stola a pomyslel si: *Ako sa len odvažuje vzoprieť sa mi?* V jeho hlave sa začala tvoriť prednáška, ktorú mal už-už na jazyku: *Očividne si neuvedomujete, že máte dočinenia s duchovným vodcom, ktorý bol Bohom ustanovený, aby...* Ale Jason si rýchlo uvedomil, že mužovi čo sedel pred ním na tom pravdepodobne nezáležalo.

Táto predstava jeho hnev iba umocnila. Jason sa rozhodol, že ho naučí lekciu, ktorú sa mal naučiť už veľmi dávno.

„Vaše funkčné obdobie na fakulte v našej škole práve skončilo, pán Myers. Ste prepustený.“

„Prepustený?“ učiteľ neveriacky odvetil. „Iba preto, že sa mi vlasy dotýkajú uší a môjho golieru?“

„Ide o váš *postoj*,“ opravil ho Jason. „Dĺžka vašich vlasov len poukazuje na vaše vzdorovité srdce.“

...Učiteľ bol v šoku. „Nemalo by toto ísť najprv cez radu, cez riaditeľa, alebo také niečo?“

„To iba viac poukazuje na váš problém, pán Myers. Nikdy ste nepochopili tunajšiu postupnosť autority. Ja som ten, čo postavil túto školu, ja som vybudoval cirkevný zbor, ktorý ju vedie a ja som ten, kto ľudí prijíma a prepúšťa.“¹

Aké sú tu dôkazy toho, že Jason mal problém s autoritou? Aké pravidlá mohol Jason zaviesť tak, aby mu pomohli vyhnúť sa jeho tendencii k autoritatívnemu správaniu?

Teraz, keď ste sa pozreli na *Hlavné prvky témy, Výroky a Príklad zo života*, ktoré sú tie hlavné otázky, ktorým sa je potrebné venovať, aby ste pochopili túto tému?

¹ Randall Arthur, *Wisdom Hunter*, (Questar Publishers, Sisters, OR, 1991), s. 17.

KROK 2: ŠTÚDIUM PÍSMĀ **Čo o tejto téme hovorí Biblia?**

Oddiely

Ezechiel 34:1-10

- Vo svetle tohto oddielu, čo sú kľúčové veci, ktoré Boh od dobrých vedúcich očakáva?

- Podľa tohto oddielu, v akých stránkach vodcovstva Izraelskí „pastieri“ zlyhávali?

1 Peter 5:1-7

- Čo tento oddiel hovorí o správnej motivácii pre vodcovstvo?

- Prečo si myslíte, že Pavol v tomto kontexte oslovuje „mladších“ mužov?

- Aký pohľad (ak nejaký) nám Peter dáva na rozsah vodcovej autority v kontexte miestneho zboru?

Hebrejom 13:17-21

- Podľa tohto oddielu, čo je „protiváhou“ vodcovej autority?

- Čo to znamená „podriadit“ sa autorite človeka?

1 Timotejovi 5:17-20

- Čo znamená dať „dvojitú odmenu“ vodcom, ktorí v miestom zbore dobre pôsobia (v. 17)?

- Ako by mali vedúci pracovníci v miestnom zbore odpovedať na obvinenia, ktoré sú vznesené voči spoluvedúcemu?

KROK 3: NAHLIADNUTIE DO INÝCH ZDROJOV **Čo sa môžeme naučiť od iných autorov?**

“Štyri vlastnosti zbožného vodcu: Kontrola srdca pre tých, čo vedú”
od Paul Borthwick.

Úryvok z článku v *Discipleship Journal*, Vydanie 99, Máj/Jún 1997, ss. 73-76. V origináli použité s dovolením autora. Všetky práva vyhradené.

“Zápas vodcov: Autorita” od James E. Means.

Úryvok zo 7. kapitoly z knihy *Leadership in Christian Ministry* (Vodcovia v kresťanskej službe), ss. 105-121. Copyright © 1989. V origináli použité s dovolením Baker Book House, Grand Rapids, MI. Všetky práva vyhradené.

“Nasleduj vodcu” od Chuck Tompkins.

Úryvok z článku v *Kindred Spirit*, Vydanie 22, č. 4, Zima 1998, ss. 8-12. V origináli použité s dovolením autora. Všetky práva vyhradené.

Štyri vlastnosti zbožného vodcu: Kontrola srdca pre tých, čo vedú

Paul Borthwick

Rozprávali sme sa o nepostihnuteľnej téme životných cieľov. „Ja viem, čo chcem robiť,“ vyhlásil Rick. „Chcem ovplyvňovať iných ľudí. Chcem byť schopný obzrieť sa za seba a rovnako ako apoštol Peter povedať: „Nemám väčšej radosti, ako keď počujem, že moje deti žijú v pravde“ (3 Ján 4).“

Či už je to v skupine pri štúdiu Biblie, alebo na biblickej hodine, či v osobných vzťahoch, väčšina z nás dúfa, že náš život pomôže iným ľuďom prehĺbiť svoj vzťah s Kristom.

Avšak musíme sa starať o formu vplyvu. Rôzne teórie môžu obhajovať uplatňovanie vplyvu skrze nadvládu alebo ovládanie. Toto nájdeme v knihách ako *Winning Through Intimidation* (Vyhrávanie skrze zastrášovanie) alebo v používaní „power dressing,“ ktorý podporuje úspech v podnikaní nosením konzervatívneho oblečenia.

Biblický vplyv je na druhej strane zhrnutý v povolaní byť pastiermi. Vzorom pre takéto vodcovstvo je Kristus, Dobrý Pastier. Jeho nasledovníci vedú s láskavosťou. Neoblomnosť sa mieša s milosrdenstvom a túžba ovládať či zastrášovať je nahradená záujmom o ovce.

V 1Pt 5:1-4 Peter píše uznávaným vodcom v ranej Cirkvi. Dnes by to mohli byť starší, učitelia, vedúci biblických hodín, kazatelia, koordinátori služby, mentori (inštruktori, radcovia) – ktokoľvek, kto je v zbere v postavení duchovného vplyvu.

Starších medzi vami prosím ako spolustarší a svedok Kristových utrpení, aj ako účastník slávy, ktorá sa má zjaviť: Paste Božie stádo, ktoré je u vás, starajte sa oň nie z prinútenia, ale dobrovoľne, ako Boh chce, nie pre mrzký zisk,

ale ochotne! Ani nie ako keby ste panovali nad dedičstvom, ale buďte vzorom stádu. A keď sa zjaví najvyšší Pastier, dostanete nevädnucci veniec slávy.

Petrova správa sa týka charakteru, motívov a zodpovednosti. Tieto otázky sú tak dôležité, že aj kresťanským veteránom je potrebné pripomínať, ako majú viesť iných.

Záležitosť motívov

Možno si Peter spomínal na Ježišov trikrát zopakovaný príkaz „Pas moje baránky!“ (Jn 21:15-17), keď starším prikazoval: „Paste Božie stádo, ktoré je u vás, starajte sa oň“ (1Pt 5:2). Všimnite si, ako rýchlo sa Peter dostáva ku otázke motivácie: „nie z prinútenia, ale dobrovoľne“ (v. 2). Inými slovami, slúžte slobodne a štedro tým, ktorých chcete ovplyvniť – nie neochotne alebo vynútené.

Petrove slová nám pripomínajú Pavlove slová Korintskému zboru, keď im hovoril o finančnej pomoci. Napísal, aby nedávali z povinnosti, ale s radostným a štedrým postojom, „lebo ochotného darcu miluje Boh“ (2Kor 9:6-7).

Vodcovia-pastieri sú ochotní darcovia seba samých. To znamená slúžiť dokonca aj vtedy, keď nás ľudia unavia. Znamená to vysporiadavať sa s telefonátmi neskoro v noci a s chronickými potrebami. Znamená to mať neustále na perách modlitbu: „Pane, viem, že chceš, aby som bol pastierom tomuto človeku; prosím, urob ma štedrým s mojím časom a energiou.“

Žiť život ochotného slúženia vyžaduje, aby sme sa sústredili na Ježiša, ktorý štedro vydal seba samého. Uvažovaním nad jeho príkladom nachádzame oslobodenie od trpkosti a zlosti, ktoré niekedy sprevádzajú

nesebecké dávanie sa (keď sme náchylní ku nariekaniu: „Ale kto sa postará o mňa?“). Naše ochotné slúženie má byť Bohu predložené ako milujúca obeť, ktorá je reakciou na jeho lásku.

Tí, ktorí sú v našej starostlivosti, vedia veľmi dobre rozpoznať rozdiel medzi tým, keď im slúžime zo štedrosti a tým, keď im slúžime z povinnosti. Keď som v našom zbore pracoval so skupinou stredoškôľakov, jeden študent raz o Billovi, dobrovoľníckom vedúcom mládeže, povedal, že „on tu vlastne ani nechce byť.“ Študenti sa od Billa vzdialili, pretože vnímali, že vedie len z povinnosti, s postojom, ktorý hovoril: „Som tu, aby som vám, teenagerom, ukázal, ako správne žiť!“ Necítali, že by sa o nich staral, alebo ich miloval.

Slobodný od lakomstva

Peter vymenúva štyri vlastnosti vodcov, ktorí sú dobrými pastiermi a ochotnými služobníkmi.

Po prvé, takíto vodcovia „nevedú pre mrzký zisk“ (v. 2). Dokonca aj v Petrových časoch ľudia našli spôsob, ako na náboženstve zarobiť peniaze. Peter však od svojich čitateľov očakával viac: Nerozmýšľajte nad tým, čo z vedenia môžete získať, ale radšej buďte ochotní slúžiť nesebecky, spontánne, s radostným nezaujmom o to, čo za to na oplátku dostanete.

Je príliš ľahké padnúť za obeť zvodnej moci peňazí. Vo vodcovstve môžeme začať bez myšlienky po finančnom zisku. Už len samotná radosť z toho, že vidíme, ako iní ľudia objavujú duchovné pravdy alebo ako zakúšajú Božiu premieňajúcu moc, nám pomáha napredovať.

No jedného dňa sa niečo stane. Jedného dňa nám niekto dá finančný dar, alebo nás pozve, aby sme využili ich chatu, alebo nám dajú darčekový poukaz, ako poďakovanie za službu, ktorú sme odvedli. Možno dostaneme honorár za prednášku, alebo sa bude platiť poplatok za návštevu nášho seminára. Zrazu sa môžu naše čisté motívy zašpiniť.

Pred niekoľkými rokmi kresťanská skupinka pozvala moju manželku a mňa, aby sme pre nich spravili víkendovku. Napísali, že za naše úsilie nám dajú „symbolický prejav vďaky.“ Nikdy predtým som neprednášal s očakávaním ekonomickej odmeny, ale neskôr som si uvedomil, že moja ochota odpovedať „áno“ bola aspoň nevedome motivovaná materiálnym ziskom.

Tieto motívy boli odhalené vtedy, keď sme dostali náš finančný dar. Bol to doslova symbolický dar – dvojdolárový žetón na most – na našu cestu späť domov. Naši hostitelia predpokladali (a predpokladali správne), že moje prednášky boli predĺžením zborovej služby a tak nám, ako vtip, ponúkli žetón na most. Pobavene som sa nad darom pousmial, ale vo vnútri som bol nahnevaný. Ich „prejav vďaky“ šiel priamo k jadru mojich motívov.

Petrovo varovanie pred lakomstvom neprotirečí Ježišovmu učeniu, že robotník je hoden svojej mzdy (Lk 10:7), alebo Pavlovým slovám o odmeňovaní starších (1Tim 5:17-18). Takisto to nezakazuje študentom či učeníkom oceniť svojich učiteľov. Peter nás len jednoducho vyzýva k tomu, aby sme skúmali svoje motívy: Uisti sa, že tvoje túžby po ovplyvnení iných vyrastajú zo záväzku slúžiť bez pomyslenia na ekonomický zisk.

Žiadne miesto pre diktátorov

Peter pokračuje. Zbožní vodcovia sú takisto slobodní od potreby „panovať“ nad ľuďmi (v. 3).

Vplyv skrze zastrašovanie nemá v zbore miesto. V prvom storočí bolo takéto násilné, vodcovstvo s palicou v ruke, bežné. Ježiš sa k tomu vyjadril v Mt 20:25-26, keď povedal: „Vládovia panujú nad národmi.... Medzi vami to tak nebude! Ale kto sa chce stať medzi vami veľkým, bude vašim sluhom.“

Dávajte si pozor na akékoľvek kresťanské hnutie, v ktorom jeho vodca musí byť vždy prvý, vždy musí mať všetko pod kontrolou, vždy musí mať pravdu. Srdce takého vodcu sa zaujíma o moc a vládu.

Susan prišla do nášho zboru zmätená. Skupina, ktorú predtým navštevovala, trvala na tom, aby vždy absolútne a pasívne súhlasila so všetkým, čo učili. Keď zo svojej úprimnej túžby učiť sa položila vodcom otázky, vyhrážali sa jej, že ju zo skupiny vylúčia. Nebola si istá, či sa ona hriješne búrila, alebo či sa títo vodcovia mýlili.

Je jasné, že títo vodcovia Susan sa viacej zaujímali o svoju moc, ako o to, aby mali starostlivý a pozitívny duchovný vplyv na jej život.

V preklade Biblie *The Message* Eugene Peterson takto prekladá 1Pt 5:3: „nie šéfovsky prikazovať ľuďom, čo majú robiť, ale nežne im ukazovať cestu.“ *The Living Bible* preklad vraví: „Nebudte tyranmi.“ Phillips parafrázuje: „Nebudte malými panovačnými generálmi.“

V našom pastierstve druhých nasledujeme príklad toho, ktorý vstal od stola, od domáceho sluhu si zobral zásteru a svojim učeníkom umyl nohy – vrátane nôh toho, ktorý ho zradí a ďalšieho, ktorý ho do rána tri krát zaprie (Jn 13). Naopak, ak iných vedieme skrze nadvládu, napodobňujeme Satana, ktorý si (slovami Johna Milтона) myslel, že je lepšie vládnuť v pekle, ako slúžiť v nebi.

Sila príkladu

Zbožní vodcovia majú byť *príkladom* (v. 3). Vodcovstvo skrze príklad má najväčšiu moc, ale je zároveň najstrašidelnejším pre vodcu, pretože pozýva ľudí k tomu, aby skúmali jeho život. Už nás viac neposudzujú na základe toho, čo hovoríme na prednáške, ale na základe našich životov v susedstve. Náš seminár o svedčení iným ľuďom je konfrontovaný s našim svedčením ľuďom na pracovisku. Naše pastierstvo ľudí sa presúva od myšlienok ku príkladnému životu.

Pavol vplýval svojim príkladom. Pozval Filipánov, aby ho dôkladne preskúmali a aby ho napodobňovali (Flp 4:9). Pri Timotejovi sa odvolával na úplný príklad, ktorý svojmu mladému

učeníkovi predložil – svoje učenie, spôsob života, ciele, viera, trpezlivosť, láska, vytrvalosť, prenasledovania a utrpenia (2Tim 3:10-14).

Muž menom Ernie mi slúžil ako pastier počas mojich prvých mesiacov cesty za Kristom. Mal ohromné poznanie a skúsenosť, no nikdy tým nado mnou nepanoval. Miesto toho viedol skrze príklad. Slová, ktoré si najviac pamätám boli tieto: „Pavol, nikdy ťa nepožiadam, aby si urobil niečo alebo poslúchol niečo, čo sa ja sám nesnažím robiť alebo poslúchať.“ Jeho vodcovstvo bolo postavené na jeho zbožnom príklade a jeho vplyv tvaroval môj život.

Žiť pre večnosť

Peter takisto povzbudzoval zbožných vodcov, aby *viedli s dlhodobou perspektívou* (v. 4). Svoj opis slúžiaceho pastiera ukončuje pohľadom do večnosti: „Spolupastieri,“ píše, „všetci budeme skladať účty najvyššiemu Pastierovi, takže ako slúžite, pamätajte na to“ (moja parafráza).

Vodcovstvo so sebou nesie zodpovednosť pred Bohom. Ježiš povedal, že tí, ktorým bolo veľa zverené budú tvrdsie súdení (Lk 12:48). Jakub vystríhal vodcov pred tým, že budú oveľa „prísnejšie súdení“ (Jk 3:1).

Slúženie s dlhodobým výhľadom vyvoláva ako očakávanie, tak i pokoru. Očakávanie pochádza z vedomia toho, že budeme mať podiel na prichádzajúcej Kristovej sláve (v. 1) a že prijmemo večnú korunu (v. 4). Žijeme v pokore preto, lebo vieme, že budeme stáť pred najvyšším Pastierom, aby sme sa mu zodpovedali za náš vplyv a starostlivosť o iných.

Môj priateľ pôsobil ako duchovný vodca v otázke jedného veľmi kontroverzného rozhodnutia. On a jeho tím museli rozhodnúť o tom, či by kazateľovi, ktorý morálne zlyhal, malo byť (po pokarhaní) dovolené vrátiť sa späť do služby. Aj napriek odporu zo strany niektorých kresťanských vedúcich tento muž ovplyvnil svoj tím, aby potvrdili kazateľovo povolanie späť

do zborového vodcovstva. Keď som sa ho opýtal, prečo viedol rozhodnutie týmto smerom, môj priateľ mi vysvetlil: „Môžem sa pochybiť v prospech milosti, alebo v prospech súdu. Keď budem stáť pred Ježišom, budem radšej, keby som pochybil v prospech milosti.“

Ovplyvnil ostatných, pretože mal na mysli večnosť.

Slávny vplyv

Petrove slová rezonujú v ušiach každého, kto túži iných ľudí ovplyvniť kvôli Ježišovi. Sme povolani k tomu, aby sme boli pastiermi – ochotne,

mierne a pokorne sa starať o tých, ktorých Veľpastier dal pod našu starostlivosť. On je naším príkladom zbožného vodcovstva. Ako ho napodobňujeme – s čistými motívmi, nezáujmom o finančný zisk, s rozhodnutím nevládnuť a pohľadom do večnosti – ovplyvňujeme tým ľudí pre Božie kráľovstvo, pre ich aj náš večný úžitok a pre Božiu slávu.

[Odkazy z Písma: 1 Peter 5:1-4; Ján 10:11-13; Jeremiáš 3:15; Izaiáš 40:11]

*

Zápas vodcov: Autorita

James E. Means

Niektoré z náročných otázok o vodcovstve sa týkajú vplyvu, moci alebo autority (slová, ktoré sa budú v tomto kontexte zameniteľne používať). Vodcovstvo zahŕňa určitú formu vplyvu, ktorému je vystavená skupina ľudí. Aké je správne a nesprávne použitie tejto moci? Koľko autority či moci je vhodnej pre zborových vodcov a do akej miery majú byť zboroví vodcovia zodpovední voči svojim ľuďom alebo vonkajším autoritám?

V závislosti od svojich osobných presvedčení, biblických interpretácií, cirkevných tradícií a citlivosti ich svedomia sa odpovede vodcov na túto otázku veľmi líšia. Mnohí sa vydali pragmatickou cestou, ktorá dosť necitlivo navrhuje, že správny účel v podstate svätí akékoľvek prostriedky vynaložené na jeho dosiahnutie. Niektorí takisto predpokladali, že vedúci má prevziať toľko moci, koľko mu len jeho nasledovníci dovoľia. V druhom extréme sú zase tí, ktorí boli tak eticky citliví, že sa zdráhali vynaložiť akékoľvek úsilie presvedčať; vyhýbali sa autorite a tak je ich efektivita minimálna. Efektivita si žiada vplyv, ale duchovné vodcovstvo je obmedzené prísnymi biblickými zábranami.

Boj o moc

Je vodcovstvo iba obyčajnou manipuláciou ľudí na dosiahnutie cieľov? Akýkoľvek premýšľajúci človek si je vedomý, že napríklad metódy použité Adolfom Hitlerom boli nízke a bezohľadné. Je však oveľa náročnejšie rozoznať správne použitie autority duchovnými vodcami, ktorí túžia posunúť zhromaždenie ku dosahovaniu hodnotného cieľa. Medzi jasnými extrémami dobrého a zlého, ktoré uznávajú všetci ľudia, sa nachádza nekonečné množstvo odtieňov šedej.

Väčšina duchovných vodcov dôrazne popiera, že by túžili po moci.

Avšak mnoho vodcov je vo svojom zápale po dosiahnutí svojich cieľov v sebaklame a sprenevere. Je ľahké presvedčiť samého seba, že dosiahnutie hodnotného cieľa ospravedľňuje pochybný ťah. Človek sa potom môže stať otupeným voči takejto taktike, neuvedomujúc si, že tento prístup je zradný alebo manipulujúci, a že v pozadí takejto metódy sa nachádza bláznovstvo toho, kto baží po moci alebo vláde.¹

Sebaklam o vlastnom správaní a motívoch je potenciálnym hazardom pre všetkých, čo sa nachádzajú v pozíciách autority. Chuť moci posilňuje apetít po ešte väčšom množstve. Vodcovia nesmú nikdy zabudnúť na tvrdenie Lorda Actona: „Moc má tendenciu skaziť, absolútna moc má tendenciu absolútne skaziť.“ Človeka takisto skazí zdanie moci. Niektorým ľuďom stačí čo i len okamih, aby ich otrava mocou kontaminovala. Zbor si vždy musí dávať pozor na takýchto ľudí.

Sú však aj takí zboroví vodcovia, ktorí nemajú žiadnu túžbu po osobnej autorite či moci, ale úprimne túžia dosiahnuť dobré veci a konať Božiu vôľu. Takýmto vodcom sa často zdá, že jedinou cestou ako efektívne veci urobiť je vládnuť nasledovníkom a ovládať rozhodnutia. Vo svojom spravodlivom zápale zaujímajú postoj zhovievavých diktátorov. Tak prestávajú byť vodcami a neprávom si nárokuje na autoritu, ktorá je za pevnými hranicami biblických obmedzení (Mt 20:25-26; 1Pt 5:3).

Panovačné správanie u niektorých vodcov je často racionalizované poznámkou: „Je to jediný spôsob, ako prinútiť ľudí k tomu, aby sa *pohli*.“

¹ Všetci duchovní vodcovia by si mali prečítať *The Power Delusion* (Zvod moci), od Anthony Campolo, Jr., (Wheaton: Victor, 1983).

Samozrejme, že také arogantné vyhlásenie je iba iným spôsobom povedané: „Ľudia sú príliš hlúpi a neposlušní na to, aby sa sami dobre rozhodli; koniec-koncov, čím sú v konečnom dôsledku *ovce*?“ Títo vodcovia odhaľujú svoj nezvyčajne nízky pohľad na ľudstvo. Avšak ľudia nie sú hlupáci; ich duchovní vodcovia s nimi musia zaobchádzať s rešpektom. Dobrí vodcovia zveria ľuďom zodpovednosť, vedú ich v jej používaní a tak im umožňujú naplniť svoj potenciál. Toto všetko jednoducho znamená, že dobrí vodcovia trénujú vodcov; nepodmaňujú si nasledovníkov.

Otázka vodcovskej autority je osobnou otázkou, a existuje na ňu množstvo odlišných názorov. Avšak, bez ohľadu na cirkevnú tradíciu alebo osobnú preferenciu, zboroví vodcovia si nesmú dovoliť nebyť citliví na spôsoby, ako narábajú so svojou autoritou a ako ovplyvňujú rozhodnutia. Niektoré rozhodnutia sú pochybné alebo jasne zlé. Ukáže to niekoľko príkladov.

Skreslenie

Kazateľ zúfalo chcel, aby jeho zbor začal so stavbou, ale väčšina členov zboru nevidela dostačujúcu dôvod na to, aby to ospravedlnilo zvýšené zadĺženie sa. Vo svojej snahe presvedčiť zbor, že stavba je potrebný, kazateľ nafúkol štatistiky o návštevnosti a členstve, aby sa tak zdalo, že zbor rástol rýchlejšie, ako bola pravda. To dosiahol tak, že v zoznamoch ponechával mená tých, ktorí odišli a využíval oznamy ako týždenné, tak i spoza kazateľnice, aby hovoril o potrebe rastu zboru. Kazateľovou metódou nátlaku (použitím autority) boli ním nesprávne interpretované fakty a šírenie jeho názorov skrze jednosmernú komunikáciu, čím sa vyhýbal možným rozhovorom alebo prezentáciám opačných názorov. Takisto zmiešal svoje osobné názory s hlásaním Božieho slova, aby sa tak zdalo, že jeho myšlienky mali Božie odobrenie. Mnoho vodcov si nahovára, že poznajú Boží názor na každú vec.

Strach a hrozba

Bohatý člen zboru s finančne konzervatívnymi sklonmi neustále varoval členov finančného výboru, že prichádza ekonomická kríza a že zbor bol už beztak dosť zadĺžený na to, aby ešte uvažoval o rozširovaní. Jasne naznačoval, že pokiaľ sa zbor nerozhodne zrušiť svoje plány na rozširovanie, on a jeho širšia rodina si budú musieť niekde inde nájsť nové spoločenstvo. Zbor bol príliš malý na to, aby si mohol dovoliť stratiť takúto rodinu a cítil sa donútený prijať jeho názor. Taktika použitá týmto členom zboru bol strach a hrozba finančnej krízy.

Vina

V snahe propagovať stagnujúci program, zborový vodca povedal: „Ak skutočne milujete Boha, tak sa na tomto stretnutí ukážete,“ „Nechcete znova zlyhať, všakže?“ alebo „Každý z Božích skutočne verných ľudí podporí túto snahu s obetavým dávaním času a peňazí.“ Vodca ako svoju hlavnú motivačnú stratégiu použil vinu. Často sa hovorí o tom, že na presvedčenie ľudí konať alebo spolupracovať so zborovým programom, vodcovia používajú vinu častejšie, ako akýkoľvek iný nástroj.

Podplácanie a nepoctivá politika

Zborový vodca, ktorý bol zapojený do hudobného programu, chcel, aby hospodársky odbor zboru rozhodol o kúpe nového zborového organu. V príprave na nadchádzajúce hlasovaniu tento vodca postupne pozýval členov rady na obed, prešibane argumentoval pre kúpu organu a zaplatil účet za obed. Členovia s tak trochu menším vplyvom boli pozvaní zase na rannú kávu. A zopár veľmi vplyvných členov odboru bolo pozvaných aj s rodinami na veľkú večeru. Snahy vodcu sa točili okolo vtierania sa a podplácania hlasov jednotlivých členov odboru, kde veľkosť úplatku bola určená zdanlivou mocou

člena. Očakával, že ľudia sa mu budú cítiť zaviazaní a keď príde ten čas, tak mu dajú svoje hlasy. Niektorí ľudia môžu popierať, že takéto mocenské taktiky sú nepoctivou politikou a uplácانím, ale prinajmenšom je to pochybná metóda.

Tieto metódy použitia moci môžu byť efektívne pri dosahovaní vôle vodcu, ale pre citlivejších vodcov sú neetické. Iné zneužitia autority alebo pokusy o ovplyvnenie nie sú až tak jednoznačné. Duchovný vodca si musí rozvinúť citlivosť na metódy, ktoré používa pri presvedčaní. Úprimnosť k sebe samému je vždy náročná, ale pre duchovné vodcovstvo je pri používaní autority nenahraditeľná.

Vhodná vodcovská moc

Vodcovstvo je sčasti moc, autorita, alebo vplyv. Iba jeden druh moci je v duchovnom prostredí mravný:

O kresťanskej autorite môžeme hovoriť ako o moci ovplyvniť názor, navodiť presvedčenie a tak viesť k činom v oblastiach, ktoré sú tými, čo uznávajú Krista ako Pána, definované ako duchovné. Moc je pokladaná za opodstatnenú vtedy, keď iným ľuďom vyjadruje Kristovho ducha. Má sa používať v duchu pokornej služby, ktorú Ježiš ilustroval na svojich učeníkoch.²

Základom skutočnej moci v zborovom vodcovstve je moc osobnej duchovnej autenticity. Duchovnou autenticitou je stála platnosť Božieho Slova a Ducha Svätého, ktorý sa preukazuje v životoch vodcov. Ľuďom, ktorým takáto autenticita chýba, by nemala byť zverená autorita alebo oficiálne postavenie v zbore. Moc duchovného vodcovstva sa nesústreďuje okolo vynaliezavosti a

rafinovanosti, ale vo vodcovom potvrdzovaní biblickej pravdy. Vodca iných neovplyvňuje mocou osobnosti alebo presvedčivými trikmi, ale životom, ktorý je prežiatý a zmocnený Svätým Duchom. Taký život tvorí základ etického správania akéhokoľvek duchovného vodcu.

Duchovná autenticita má dočinenia s kvalitou vodcovej služby a formou vplyvu, ktorý používa. Zboroví vedúci by nemali byť vyberaní a nemali by mať zverenú autoritu iba na základe svojej znalosti či zručnosti – presne tak, ako to hovoria sekulárne štandardy, no i napriek tomu sa toto často deje. Napríklad pokladníci a hospodári zborov sú často nominovaní a zvolení pretože sa dobre vyznajú vo finančných záležitostiach, aj keď pri tom nepreukazujú duchovnú zrelosť.

Duchovná služba a duchovná autenticita musia byť základným kritériom pre vodcovstvo, ako to Dietrich Bonhoeffer dôrazne povedal vo svojom výnimočnom vyjadrení ohľadom autority:

Ježiš si vytvoril autoritu v spoločenstve závislom na bratskej službe. Pravá duchovná autorita sa nachádza iba tam, kde sa odohráva služba načúvania, pomáhania, podpory a hlásania. Akýkoľvek kult osobnosti, ktorý zdôrazňuje vynikajúce vlastnosti, cnosti a talenty iného človeka, dokonca aj keby všetky boli duchovnej podstaty, je svetský a nemá miesta v kresťanskom spoločenstve.... Biskup je jednoduchý, verný muž, zrelý vo viere a živote, ktorý voči Cirkvi správne vykonáva svoje povinnosti. Jeho autorita sa nachádza vo výkone jeho služby. V samotnom človeku nie je nič obdivuhodné.³

Akéhokoľvek vodcovstvo v zbore, ktoré nie je postavené na tomto pevnom základe, je nesprávne zakotvené a musí

² Samuel Southard, *Pastoral Authority in Personal Relationships* (Nashville: Abingdon, 1969), s. 29.

³ Dietrich Bonhoeffer, *Life Together* (New York: Macmillan, 1954), s. 108.

byť odmietnuté. Samozrejme, pre mnoho konkrétnych zodpovedností sú potrebné ďalšie podmienky.

Čo je potom vodcovská autorita? Čo má zborový vodca robiť, aby ovplyvnil alebo použil autoritu takým spôsobom, ktorý je zhodný s duchovnou autenticitou? Duchovná autorita, ktorá je založená na duchovnej autenticite, je názorne ukázaná nasledovnými spôsobmi.

Byť vzorom kresťanského učeníctva

Etickí vodcovia ovplyvňujú ľudí tým, že sú vzorom skutočného kresťanského učeníctva. Praví vodcovia rozmýšľajú a konajú s vedomou túžbou „aby sme boli pre vás vzorom, ktorý máte napodobňovať“ (2Tes 3:9). Tento druh vodcovstva je mocný, ale nikdy nie manipulatívny. Dobrí vodcovia usilovne pracujú a ostatní sú potom povzbudení pracovať ešte usilovnejšie. Dobrí vodcovia nie len druhým hovoria, že treba obetavo dávať; dobrí vodcovia sami dávajú obetavo. Dobrí vodcovia nerobia iba semináre o tom, ako svedčiť ľuďom; miesto toho vezmú ľudí so sebou, keď svedčia.⁴ Hlavnou motiváciou vodcov pri robení mnohých dobrých vecí nie je to, aby ich ostatní napodobňovali. Službu konajú preto, lebo prijali toto biblické poverenie. Vedľajším úžitkom je, že ostatní nasledujú ich príklad.

Nikto ešte nebol taký autoritatívny ako Ježiš Kristus, a to nie len preto, že bol samotným vteleným Bohom na zemi, ale preto, lebo ľudia uznali, že jeho slová boli potvrdené jeho životom. Bola v ňom radikálna a jasná odlišnosť v jeho systéme hodnôt a životnom štýle, a táto jeho odlišnosť ho odlišila od všetkých ostatných učiteľov zákona.

Podobne, apoštol Pavol bol vzorom učeníctva a táto jeho príkladnosť bola najmocnejším spôsobom, ako ovplyvniť iných ľudí:

Veď keby ste mali hoci desaťtisíc vychovávateľov v Kristovi, otcov nemáte mnoho, lebo ja som vás splodil v Ježišovi Kristovi skrze evanjelium. Prosím vás teda, nasledujte môj príklad. Preto som vám poslal Timoteja.... On vám pripomenie moje cesty v Kristovi Ježišovi, ako učím všade v každej cirkvi. (1Kor 4:15-17)

Pravá duchovná moc sa nenachádza v sebaapresadzovaní, ale v rodičovskom príklade sebazapierania. Dobrý otec nekladie otázku: „Kto je tu pánom domu?“ No i napriek tomu je jeho autorita účinná, pre jeho záväzok starať sa o svoju rodinu a pre jeho úctyhodný príklad oddanosti. Charles Spurgeon mal pravdu, keď kázal: „Som presvedčený, že tá najväčšia moc, ktorú dokážeme získať nad našimi bližnými, je moc, ktorá pochádza z posvätenia a svätosti.“⁵

Vodcovia, ktorí sú draho milovaní pre svoj cnostný, starostlivý a obetavý životný štýl budú nasledovaní. Takíto vodcovia sú vplyvní; získajú nasledovníkov nie pre svoje šikovné metódy, ale pre zrejmú duchovnú autenticitu v napätiach a stresoch denného života. Oni nie len kážu; oni konajú a konanie dáva vierohodnosť ich zvesti a moc ich vodcovstvu.

Učenie biblickej pravdy

Duchovní vodcovia používajú moc vo svojom učení eticky. Niektorí z najmocnejších ľudí v histórii boli učiteľmi. Dobrý učiteľ pomáha k dosiahnutiu ľudského potenciálu, formuje predstavy a životné princípy a tvaruje životy ľudí. Druhí si môžu podriadenie vynútiť a dominovať, ale ich moc je zväčša dočasná a povrchná. Skvelý učiteľ tvorí lepších ľudí a, v konečnom dôsledku, odlišnú spoločnosť. Opäť, našim hlavným príkladom je Ježiš. „Keď Ježiš skončil

⁴ Toto je základný predpoklad metódy „evanjelizačná explózia“ (the Evangelism Explosion).

⁵ Charles Spurgeon, *All-Round Ministry* (reprint ed.; Carlisle, Penn.: Banner of Truth, 1972), s. 245.

túto reč [Kázeň na vrchu], zástupy žasli nad jeho učením. Učil ich totiž ako taký, čo má moc, a nie ako ich zákonníci“ (Mt 7:28-29). Ježiš si vzal dvanástich mužov a počas veľmi krátkej služby do nich investoval celý svoj život, učil ich slovami, ktoré boli podporované príkladom a jedenástich z nich radikálne zmenil, aby potom oni zmenili svet. Tí najlepší duchovní vodcovia chápu, že ich prácou je učenie. Barnabáš vzal Pavla a povzbudil ho v službe. Neskôr Pavol vzal Sílasa, Timoteja a mnohých iných, a trénoval ich.

Duchovní vodcovia sú učiteľmi, ktorých učenie je podložené ich životným štýlom. Starší/biskup musí byť „schopný učiť“ (1Tim 3:2). Pavol radil Timotejovi: „Toto prikazuj a uč.... a to, čo si skrze mnohých svedkov počul odo mňa, predkladaj verným ľuďom, ktorí budú schopní učiť aj iných“ (1Tim 4:11; 2Tim 2:2).

Takéto vyučovanie je kľúčové v biblickom opise vodcov ako vládcov. Vodcovská úloha je v Pisme spájaná s autoritatívnou komunikáciou Božieho slova: „Pamätajte na tých, čo vás viedli [grécky *hegēomai*] a hlásali vám Božie slovo“ (Hb 13:7). Jay Adams definuje vládnutie ako:

zhromažďovanie oviec do stáda, alebo zhromaždenia, ich vyučovanie a pomáhanie im žiť, učiť sa, milovať a spolu pracovať pre Ježiša Krista.... [Vládnutie je] autoritatívne vyučovanie z Božieho slova a jeho aplikovanie do jednotlivých a spoločných aktivít oviec.⁶

John R. W. Stott podobne zdôrazňuje túto autoritu duchovného vodcovstva: „V tom spočíva kazateľova autorita! Závisí na tom, do akej miery je verný textu, s ktorým pracuje, teda na tom, či ho sám správne pochopil a na sile, s ktorou mu prehovára do

duše.“⁷ Tento opis učenickej služby je veľmi odlišný od definície duchovného vládcu ako toho, kto zboru dáva rozkazy, alebo toho, kto robí rozhodnutia za zbor.

Pravá moc duchovného vodcu sa nenachádza v jeho osobnej schopnosti alebo vo svetskej múdrosti, ale, ako Pavol učil, „v dokazovaní Ducha a moci“ (1K 2:4). Duchovní vodcovia eticky používajú svoju moc vtedy, keď pripravujú „svätých na dielo služby, na budovanie Kristovho tela“ (Ef 4:12) a keď „napomíname a učíme každého človeka, aby sme každého človeka predviedli pred Boha ako dokonalého v Kristovi“ (Kol 1:28).

Samozrejme, niektorí vedúci pracovníci zboru možno nebudú zvlášť obdarovaní schopnosťou kázať a formálne vyučovať. Môžu používať svoje dary v službách, ktoré nie sú priamo spojené s vyučovaním, ale ktoré zodpovedajú ich talentom. Toto však nič nemení na tom, že praví duchovní vodcovia, predovšetkým kazatelia a starší, eticky vedú svojim príkladom, presvedčovaním faktami, jasnou logikou, odôvodňovaním, argumentmi a úprimnosťou.

Vedenie ku zrelosti

Duchovní vodcovia sú ľudia s duchovným zrakom, ktorí sú sprievodcami, ktorí poznajú a poukazujú na cestu, pretože aj oni sami po nej raz cestovali. Ježiš vo svojej dobe tvrdo kritizoval farizejov: „Beda vám, slepí vodcovia... komára preciedzate komára, ale ľavu prehltate!“ (Mt 23:16, 24). Sprievodca pomáha ľuďom dosiahnuť cieľ, ktorý by inak sami nikdy nedosiahli. Sprievodcovia poskytujú radu a spoločenstvo v praktických a duchovných záležitostiach. Toto je význam pastierstva, starať sa o rôzne druhy ľudí a o zbor ako telo.

Moc cirkevných vedúcich závisí na už získanom rešpekte a preukázanej

⁶ Jay Adams, *Shepherding God's Flock* (Grand Rapids: Baker, 1980), s. 325.

⁷ John R. W. Stott, *The Preacher's Portrait* (Grand Rapids: Eerdmans, 1961), s. 30.

odbornosti v milujúcej službe. Táto autorita duchovných vodcov „povstáva z pevného vtelenia ducha milujúcej služby, ktorý je z Božej milosti prítomný pri starostlivosti o [vedené] duše.“⁸

Podstata vodcovskej služby sa nachádza v hlbokých osobných vzťahoch, v ktorých vodcovia odporúčajú a radia zboru a jeho členom v duchovných záležitostiach. Bonhoeffer zdôrazňuje túto nesmiernu pravdu:

Pravá autorita vie, že je spútaná tým najsilnejším spôsobom, Ježišovými slovami: „Jeden je váš Učiteľ a vy všetci ste bratia“ (Matúš 23:8). Cirkev nepotrebuje brilantné osobnosti, ale verných Ježišových služobníkov a bratov. Nie toho prvého, ale toho druhého je nedostatok. Cirkev vloží svoju istotu iba do jednoduchého služobníka Slova Ježiša Krista, pretože vie, že potom bude *vedená* nie podľa ľudskej múdrosti a ľudských vrtochov, ale podľa Slova dobrého Pastiera [dôraz pridaný].⁹

Sprievodca ani neprikazuje a ani nemanipuluje. Sprievodca skôr ukazuje na cestu k duchovnej zrelosti a dáva jasné dôvody pre uvažovanie nad konkrétnym smerovaním. Dobrým sprievodcom nie je niekto, kto rozmýšľa za ľudí, ale kto pomáha ľuďom, aby rozmýšľali sami za seba. Vedenie s autoritou slúži k ľudskej zrelosti, nie k závislosti. Výborný sprievodca nie len ukáže ľuďom správnu cestu; sprievodca skôr ľuďom pomáha, aby sa stali schopnými sami si určiť svoj smer. Správny vodca nepovie cestovateľovi po divočine, ktorým smerom ukazuje kompas, ale ukáže mu ako kompas používať a ako čítať mapy.

História Cirkvi je preplnená príkladmi zlých sprievodcov, ktorí použili rôzne taktiky na to, aby nad nasledovníkmi získali vládu, často zo sebeckých pohnútok. Nedobří

sprievodcovia nechcú, aby sa ľudia stali nezávislými vo svojom rozmýšľaní. Miesto toho túžia po ich úcte a závislosti.

Samotní nasledovníci musia prevziať zodpovednosť rozoznať týchto falošných sprievodcov, ktorí sa zahrávajú s ľudskou schopnosťou nenávidieť, skrývať obavy, túžiť po hrdinských postavách, alebo pocitmi viny. Skazení, falošní a bezohľadní vodcovia sú úspešní v dosiahnutí nesprávnej moci iba vtedy, keď ich nasledovníci spolupracujú na svojom vlastnom šikanovaní. James Jones, ktorý využíval nezákonné sôsoby, priviedol v Guyane 930 ľudí k smrti, ale títo ľudia dovolili, aby bolo nimi manipulované. Podriadenie sa duchovnému vodcovstvu je biblicky prikázané, ale od nasledovníkov sa tak isto očakáva, že budú dostatočne schopní duchovne rozoznávať, aby rozpoznavali a odmietli falošných prorokov a všetkých tých, ktorí túžia po väčšej moci. Preto vodcovia nezrelých ľudí sú pod väčším rizikom zneužitia svojich vodcovských výsad, pretože ich nasledovníkom chýba skúsenosť a to oslabuje ich duchovné rozpoznanie.

Duchovní sprievodcovia sa nesnažia o moc, okrem moci, ktorá sa prejavuje v ich nasledovníkoch. Dobří vodcovia neustále premýšľajú o tom, ako odstraňovať závislosť nasledovníkov a posilňovať ich. Nedobří sprievodcovia vedome aj nevedome uvažujú o tom, ako udržať a posilniť svoju vlastnú moc vytváraním slepej závislosti na nich ako vodcoch. Neetickí vodcovia chcú, aby ich nasledovníci dôverovali ich úsudku bez pochybností a aby sa podvolili ich plánom bez debaty. Dobří duchovní vodcovia veria v potenciál svojich nasledovníkov, vytvárajú prostredie, v ktorom nasledovníci rastú, povzbudzujú k slobodnej výmene názorov a podporujú spoluúčasť nasledovníkov na rozhodnutiach.

Autorita duchovných

Je potrebné povedať špeciálne slovo ohľadom autority duchovných, ale ak to

⁸ Daniel Williams, *The Minister and the Care of Souls* (New York: Harper and Row, 1961), s. 43.

⁹ Bonhoeffer, *Life Together*, s. 109.

spravíme, neodvratne spustíme nezhody kvôli odlišnostiam v cirkevných tradíciách. Jednotný názor medzi denomináciami je nemožný a biblický dôkaz nevedie k jednoznačnému záveru.

Niektorí odborníci hovoria, že obrad ordinácie dáva človeku status a autoritu, ktorá je odlišná od tej, ktorú majú ostatní vodcovia v zbere. Ján Kalvín veril, že v zborovej hierarchickej štruktúre sú štyri vrstvy: kazateľ, učiteľ, starší a diakon. Učítelia, starší a diakoni sú pod kazateľom, čo sa týka autority aj postavenia, predovšetkým preto, lebo kazatelia sú ordinovaní a ostatní nie sú.

Episkopálne a katolícke tradície zverujú duchovným jurisdikčnú moc nad cirkvou. Ordinovaným vodcom (kňazom) je zverená právomoc vysluhovať sviatosti a robiť väčšinu cirkevných rozhodnutí, aj keď sa musia zodpovedať biskupovi.

Kongregačný typ vedenia cirkvi vidí v rukách profesionálneho duchovenstva iba malú alebo žiadnu autoritu, ktorá by nebola zdieľaná s inými zbožnými, laickými vodcami. Avšak niektorí zástancovia kongregacionalizmu by dali autoritu vysluhovať sviatosti iba tým, ktorí boli náležite ordinovaní cirkvou.

Zdá sa byť jasné, že ordinácia nikdy nemala označovať ordinovaných ľudí ako oddelenú kastu v kresťanskom spoločenstve. Ordinácia však bola spôsob, ktorým Cirkev rozpoznala a verejne potvrdila špeciálne dary a povolanie jednotlivcov pre kázania, učenia, alebo iný špecifický druh služby. Preto, ordinácia nebola ustanovená na to, aby dala autoritu roboť rozhodnutia v zbere, ale na to, aby poverila jednotlivcov uplatňovaním špeciálnych darov jasne definovanými spôsobmi, predovšetkým v kázani a vyučovaní. H. Richard Niebuhr a Daniel D. Williams opisujú to, ako kňazstvo postupne v cirkevnej tradícii naberalo väčšiu a väčšiu autoritu.¹⁰

¹⁰ H. Richard Niebuhr and Daniel D. Williams, eds., *The Ministry in Historical Perspective* (New York: Harper and Brothers, 1956).

Nech už je cirkevné stanovisko akékoľvek, mali by sme sa zhodnúť na tom, že autorita v konečnom dôsledku spočíva v hlave tela, čiže v Kristovi, a že všetci duchovní vedúci sa majú zodpovedať jemu. Duchovní nemajú riadiť zbor ako autoritatívne postavy, ale oni sami sú pod autoritou Krista. Preto sú pod-pastiermi.

Okrem toho mnoho tradícii verí, že duchovní, rovnako ako ostatní vodcovia, sa zodpovedajú tak Cirkvi ako aj Kristovi. Cirkev má vo väčšine prípadov autoritu na udržanie i odstránenie duchovného, ako aj autoritu duchovného ordinovať, či ho zbaviť úradu. A tak samotná cirkev/zbor má väčšiu autoritu, ako je tá, ktorú majú jej vodcovia, vrátane duchovenstva. Tí, ktorí s týmto názorom nesúhlasia vravia, že Kristova autorita je sprostredkovaná skrze duchovných a že cirkev musí rešpektovať vôľu duchovných ako vôľu samotného Krista. Niektorí vodcovia veria, že nie sú zodpovední nikomu inému, iba Bohu.

Zdá sa to však trúfalé, keď duchovní šíria takú predstavu, že iba oni poznajú Kristovu vôľu pre jeho cirkev. Zdá sa, že je múdrejšie, aby si cirkev/zbor ponechala určitú autoritu pre robenie rozhodnutí pod Kristovým vedením. Novozmluvné zbory si vybrali vodcov (Sk 6:3, 5; 14:23), vyslali misionárov (Sk 13:2-3), karhali (Mt 18:15-17; 1K 5:4-5, 13; 2Tes 3:6, 14-15) a zdá sa, že si vyhradili určité ďalšie práva nad telom ako celkom. Cirkev sa rozhodne zúčastňovala na hlavných rozhodnutiach (pozri Sk 15).¹¹

Na to, aby sa veci diali slušne a podľa poriadku, novozmluvné zbory svojim vodcom delegovali autoritu (alebo jednoducho od nich očakávali), aby spravovali ich denné záležitosti. Avšak niektoré moderné podmienky sa dramaticky líšia od novozmluvnej doby. Zdá sa múdre, aby si zbor ponechal autoritu prijímať doktrínálne rozhodnutia a interné pravidlá, vziať na

¹¹ Pre interpretáciu procesu rozhodovania v Skutky 15 si najprv pozrite Skutky 12.

seba značnú zadĺženosť, zakúpiť alebo predať majetok, prijať alebo vylúčiť členov, prijať rozpočty, dostávať správy, reagovať na hlavné odporúčania a vyberať alebo odstrániť svojich hlavných duchovných vodcov, vrátane profesionálnych zamestnancov. Okrem týchto vecí a snád ešte zopár ďalších, sa zdá, že je rozumné, aby zbory dali svojim vodcom autoritu konať v ich mene. Vodcovia, vrátane duchovných, ktorí trvalo zneužívajú zverenú autoritu by mali byť odstránení zo svojho postavenia. Neetické správanie vodcov nemôže byť zborom tolerované. Každý duchovný by sa mal triežvo zamyslieť nad týmito slovami Anthonyho Campola, ml.:

Len málo ľudí pozná reči o službe lepšie, ako duchovní. A aj napriek tomu toľkí z nich, dokonca nevedome, chodia na mocenské výlety. Je možné, že niektorí boli pritiahnutí ku službe preto, lebo v úlohe kazateľa videli príležitosť na uplatnenie moci. Duchovní takéhoto typu sa naučili hrať svoje boje o moc s bystrosťou, vďaka ktorej mnohí ľudia nikdy nebudú pochybovať o tom, o čo im skutočne ide.¹²

Duchovní by mali mať nejakých duchovne zreých ľudí, ktorým budú skladať účty. Takíto ľudia majú posvätnú zodpovednosť uistiť sa, že si ich kazatelia neprivlastňujú autoritu a že neprekračujú biblické hranice. Ježiš použil na opis náboženských vodcov, ktorí sa vyžívali vo svojej moci a v panovaní nad inými, veľmi tvrdé slová: „Beda vám, farizeji, lebo máte radi prvé miesta v synagógach a pozdravy na námestiach!“ (Lk 11:43).

Podriadenie sa autorite

Keď majú vodcovia správne duchovné predpoklady a správajú sa ako vzory, učitelia a sprievodcovia v rámci starostlivo definovaných

hraniciach, zbor má povinnosť ich rešpektovať a nasledovať ich vedenie. Vzbura voči takémuto vodcovstvu je nielen neetická, ale takisto odmieta Bohom ustanovený poriadok pre Cirkve. Autorita v zbore, ak je legitímne vykonávaná, je Kristovou autoritou.

Čo to prakticky znamená podriaďiť sa autorite? Podriadenie sa neznamená, že každé odporúčanie alebo každé učenie vodcov musí byť prijaté, pretože ľudskí vodcovia nikdy nie sú neomylní a nasledovníci musia byť dostatočne schopní rozlišovať, aby mohli zlú radu odmietnuť. Avšak, duchovné vedenie poskytnuté eticky správajúcimi sa vodcami nikdy nesmie byť odmietnuté s ľahkosťou alebo z osobných dôvodov a jeho odmietnutie musí byť podložené tým najprisnejším, najúprimnejším a najpresvedčivejším dôvodom.

Okrem toho, akékoľvek odmietnutie duchovnej rady, ktorá pochádza od zborových vodcov, musí byť urobené takým spôsobom, ktorý rešpektuje Boží poriadok v zbore. Adams múdro hovorí túto alarmujúcu pravdu:

Každý člen v stáde musí prejaviť vodcovstvu náležitú úctu a veľký rešpekt, no zároveň Kristus urobil každého člena zodpovedným za vlastný úsudok ohľadom vodcov, ktorých nasleduje.... Takže, ak člen nesúhlasí s rozhodnutiami vodcov, a vďaka svojmu svedomiu pred Bohom zistí, že sa nemôže podrobiť nariadeniam, ktoré vodcovia dávajú, toto všetko musí robiť podriadené (t.j. v správnom duchu, ktorý uznáva pozíciu a autoritu, ktorú Kristus dal vodcom svojej Cirkvi). Popritom si musí uvedomovať do akého smrteľného nebezpečenstva stavia samého seba pri tomto odmietaní. To z dôvodu, že:

- 1) Môže sa ukázať, že oponuje samotnému Kristovi.
- 2) Môže preukazovať neúctu voči Kristovi a to tým, že je neúctivý voči autorite, ktorú Kristus zveril svojim splnomocnencom.

¹² Campolo, *The Power Delusion*, s. 42.

Kvôli týmto nebezpečenstvám a len s veľkou opatrnosťou a ochotou dať sa učiť a opravovať vodcami, ktorí mu vysvetľujú Božie Slovo, môže odmietnuť podriadiť sa im.¹³

Niektoré z Adamsových vyjadrení sú otázne (napr. „nariadenia, ktoré dávajú“), ale podstata jeho myšlienky je rozhodne platná.

Mnoho zhromaždení je traumatizovaných, zmrzačených a rozdelených, pretože členovia nepochopili, že takéto podriadenie sa je Bohom vyžadované. Členovia sa nemôžu odmietnuť podriadiť duchovnému vedeniu pre žiadny iný dôvod, okrem toho, ak sú presvedčení o tom, že ich vodcovia nezaložili svoje vedenie na Božom slove, nesprávne rozoznali Božie vedenie pre zbor a nepreukazujú ducha pokornej služby Kristovi.

Samozrejme, háčik sa nachádza v tom, keď zboroví vodcovia musia urobiť rozhodnutia alebo niečo vykonať vo veciach, pre ktoré v Písme neexistuje vedenie. Musia sa členovia zboru podriaďovať rozhodnutiam svojich vodcov, prijať ich odporúčania a súhlasiť s týmito krokmi? Je tu priestor na odlišný názor, ale zdá sa múdre navrhnúť, že členovia môžu úctivo nesúhlasiť s múdrosťou svojich vodcov v týchto záležitostiach, môžu požiadať o zmeny a v niektorých extrémnych prípadoch sa im možno bude zdať nevyhnutné, aby návrh svojich vodcov zamietli, alebo aby ich odstránili z ich pozície. Avšak takéto kroky nesmú byť podniknuté s rozmarným, odmeraným a neúctivým postojom voči vodcom.

Na druhej strane, vodcovia musia byť extrémne opatrní, keď robia rozhodnutia, ktoré sa nedajú biblicky podložiť, alebo ktoré im neboli zborom zverené. Musia skúmať svoje vlastné motívy, aby si boli istí, že sa nesprávajú sebecky alebo nerozvážne. Musia poctivo poslúchať biblické poverenie rozlišovať, mať múdrosť, rozumnosť a záujem o duchovné zdravie zboru.

Vodcovia si musia dávať predovšetkým pozor na to, aby sa jednoducho nesnažili zboru vtláčať svoje vlastné osobné preferencie. Niektorí zboroví vodcovia sa stanú patologicky tvrdohlaví. Vodcovia musia mať dostatočnú integritu a úprimnosť, aby sa uistili, že sa daná otázka nestane bojom o moc medzi osobnosťami či postaveniami. Vodcovia nemôžu zúžiť vodcovstvo na súťažný šport, v ktorom musia vyhrať a v ktorom ich názor musí zvíťaziť. Ako Andre Bustanoby správne povedal: „Boje o moc medzi autoritárskymi ľuďmi rozdelili ne jeden zbor na bojujúce tábory. Zodpovednosť za trieštenie pomerne často nenesú problémy; skutočný problém je s autoritárskymi osobnosťami, ktoré vedú tento boj o moc.“¹⁴

Inými slovami, sú chvíle, kedy vodcovia urobia kroky, ktoré nepochádzajú z dôležitého duchovného záujmu o dobro zboru a modlitebného rozlišovania Božej vôle, ale pochádzajú z ich vlastnej autoritárskej osobnosti a túžby po kontrole. Tento druh správania často v zbere vyprovokuje ducha vzbury alebo nepriateľstva a potom sa stáva nemožným udržať si správnu úctu a rešpekt.

Mnohým ťažkostiam a nepochopeniam vo vzťahu medzi vodcami a členmi zboru by sa dalo predísť tým, keby zbory jasne vymedzili to, akú autoritu ich vodcovia majú a akú nie. V niektorých zboroch (predovšetkým tam, kde majú voľnejšie štruktúrované zborové tradície) prebiehajú vnútorné zápasy o moc a medziľudské konflikty, pretože v zborových smerniciach nie sú jasne definované hranice autority a nepoznajú ich všetci ľudia. Zbor, ktorý má dobre napísané dokumenty, ktoré opatrne označujú hranice autority, je vzácny. Slabé organizačné dokumenty priam vyzývajú k zneužitiu autority.

¹³ Adams, *Shepherding God's Flock*, s. 330.

¹⁴ Andre Bustanoby, *You Can Change Your Personality: Make It a Spiritual Asset* (Grand Rapids: Zondervan, 1976), s. 74.

Vodcovia zboru často robia rozhodnutia, pre ktoré im zhromaždenie nikdy nedalo oprávnenie (alebo si aspoň nikdy nemysleli, že im ho dali). Inokedy sú zase vodcovia frustrovaní príliš striktnými obmedzeniami, ktoré ich zbory okolo nich nastavili, takže nemajú priestor na to, aby urobili akékoľvek rozumné kroky.

Dôležitou vecou je, že medzi zhromaždením a jeho vodcami nesmie byť závisť. Zbory, ktoré odmietajú dať vodcom autoritu k tomu, aby urobili rozumné kroky, majú vodcov iba naoko; odopierajú vodcom právo viesť a oveľa vážnejšie je, že odmietajú Boží poriadok pre Cirkev. Na druhej strane, vodcovia sa musia chrániť pred túžbou po moci a vláde; nemôžu si nárokovať na Božie schválenie ich osobných názorov.

Rovnováha v tejto záležitosti je kľúčová. Nevyrovnanosť, ktorá dáva vodcovstvu príliš veľa autority, riskuje popretie Kristovho vedenia, oslabuje potrebnú autoritu zhromaždenia, robí vodcovský tréning náročným a u vodcov povzbudzuje ku dominantnému postaveniu. Nevyrovnanosť v prospech autority zboru marí správnu funkciu vodcovstva a mrzačí zborovú službu.

Zbor je teokratický, nie demokratický. Kristovi sa zdalo dôležité, aby zborové záležitosti boli riešené duchovnými dozorcami, ktorí predsedajú a vedú, ale ktorí nediktujú. Sami vodcovia sú pod autoritou a zodpovedajú sa Kristovi, a do určitej miery i cirkvi. Iba keď je udržaná táto krehká rovnováha, môžu zároveň existovať ako etickí vodcovia, tak aj etickí nasledovníci.

Zhrnutie

Duchovní vodcovia majú ovplyvňovať názory, dať vznik presvedčeniu a viesť ľudí k činom – a majú to robiť eticky. Správna autorita duchovných vodcov sa nachádza v ich duchovnej autenticite, podloženosti Božím slovom a v službe Božieho Ducha, ktorá je zjavná v ich životoch. Keď sa dobrí duchovní vodcovia

správajú podľa biblických noriem, ako vzory, učitelia a sprievodcovia majú neskutočnú mravnú moc. Nikto by nemal hľadať autoritu mimo týchto hraníc.

Je otázne, či duchovní majú nejakú špeciálnu autoritu, ktorú nezdieľajú s inými duchovnými vodcami v zbore. Ich skutočná moc sa nachádza v ich zvesti Božej pravdy a v moci, ktorá je im udelená na základe uznania a lásky, ktoré získali pre svoj osobný príklad a spôsobilosť slúžiť. Na počiatku ordinácia neslúžila na to, aby udelila jurisdikčnú moc nad cirkvou, ale na rozoznanie výsad služby. Vo väčšine cirkevných tradícií si cirkev/zbor ponecháva význačnú autoritu pod Kristovým vodcovstvom. Duchovní by sa mali zodpovedať niektorým duchovne zreým ľuďom a samotnému zboru.

Členovia zboru sú povinní si svojich duchovných vodcov ctíť a podriaďovať sa im, pokiaľ sa správajú podľa obmedzení Písma a zborových nariadení. Vzburá voči duchovným vodcom je odmietnutím Božieho ustanoveného poriadku pre Cirkev. To neznamená, že každé odporúčanie alebo napomenutie vodcov musí byť osvojené alebo prijaté, pretože ľudskí vodcovia nikdy nie sú neomylní. Členovia zboru musia byť dostatočne schopní rozpoznať, aby mohli odmietnuť nedobrú radu. Avšak rozdiely v osobných názoroch, alebo osobné konflikty nie sú prijateľnými dôvodmi pre odmietnutie vodcovho vedenia.

Rovnováha v tejto záležitosti je kľúčová. Nevyváženosť, ktorá vodcom dáva nadmernú moc, riskuje popretie Kristovho vedenia, oslabuje vhodnú autoritu zhromaždenia a povzbudzuje autoritárskych vodcov. Nevyváženosť, ktorá sa prikláňa k demokracii, marí Kristov poriadok pre Cirkev a mrzačí službu zboru. Iba keď je udržaná táto krehká rovnováha, môžu vodcovia mravne používať svoju autoritu a nasledovníci sa môžu tejto autorite správne podriaďovať.

*

Nasleduj vodcu

Chuck Tompkins

„Všetko sa to nakoniec týka otázky moci,“ nariekal môj priateľ, keď mi hovoril o napätí vo svojom zbere.

„Kazateľ nie je otvorený, nechce počúvať a vyhrážal sa, že vezme tých, čo sú na jeho strane so sebou.“

Ďalší zbor, ktorý sa zaplietol do krízy vodcovstva – a prognóza nevyzerá dobre.

Ak by telenovely niekedy potrebovali nové zápletky, mohli by navštíviť rôzne zbory a nájsť scenáre, ktorými by bohužiaľ vyplnili aj niekoľko sérií. Mnoho kresťanov utrpelo citové rany pre problémy s vodcovstvom. Kým zmierenie medzi etnickými alebo sociálnymi skupinami je hlavným bodom pozornosti v niektorých evanjelických kruhoch, pre mnohých ešte nenastalo zmierenie tam, kde je rovnako potrebné – medzi kazateľom a staršími, alebo medzi vodcami zboru a Božím ľudom.

Zatiaľ čo zneužitie ochromuje mnohé vzťahy, jeho ohavnosť vidíme predovšetkým na vodcoch, ktorí buď zneužívajú, alebo sú zneužívaní. Mena dôvery, integrity a úcty sa často vymieňala za falošnú menu moci, vlády a manipulácie. A predsa má zbor tú výsadu, aby viedol tým, že je vzorom Božieho vynikajúceho zjavenia. Kresťanskí vodcovia by mali pôsobiť podľa princípov, ktoré nachádzame v Božom slove.

Aj keď Biblia nepodporuje rozdelenie na duchovných/klerikov a laikov, podporuje rozdelenie na vodcov a Boží ľud (Hb 13:24). Počas storočí sa použilo more atramentu, keď sa rozpitvávali vzťahy medzi vodcami a nasledovníkmi, či už v zbere, alebo mimo neho. Autor listu Hebrejom nám nedáva prednášku o vodcovstve, ale jeho záverečné vyjadrenia nám dávajú premyslený a nápomocný pohľad na tému. Napätia, ktoré existovali v prvom storočí si pravdepodobne vieme predstaviť, lebo podobné existujú aj

dnes. Ale pomocou pár slov autor listu posúva otázku napätia medzi vodcom a nasledovníkom do vnútorného sveta ako vodcu a tak i nasledovníka. Takéto na seba nasmerované napätie vytvorí lepšieho vodcu a lepšieho nasledovníka.

Pisateľov úryvok ohľadom vodcovstva nemusí byť tým posledným slovom, ale ak by sa táto zásadná perspektíva stala osobným presvedčením, rozprášilo by to tie minové polia, ktoré existujú v mnohých zboroch a poskytlo by to nádej pre tých, ktorí sa už cítia „odpočítavaní po údere, ktorý ich zrazil na podlahu ringu“.

„Poslúchajte tých, čo vás vedú, a podriaďujte sa im, lebo oni bedlia nad vašimi dušami a budú sa za ne zodpovedať. Nech to robia s radosťou, nie s nárekom, lebo to by vám neprospeľo“ (Hb 13:17). V závislosti na vašom pozadí či skúsenosti, môže byť tento verš červenou zástavou. Tým, ktorí zakúsili panovačné, utláčajúce a ovládajúce vzťahy to môže znieť ako rozsudok smrti. Tých, ktorí túžia ovládať a panovať, alebo ktorí chcú byť pasívni, dodáva tento verš pocit pohodlia alebo bezpečia. Ale tí, ktorí mali zdravé vzťahy, dokážu uchopiť tento verš tak, ako sa má uchopiť – správna spojenie nasledovníkov a vodcov, ktorí rozumejú svojim vzájomným povinnostiam.

Vodcovstvo je v Biblii postavené na dvoch častiach jedného základu. Tou prvou časťou je charakter. Zoznam vlastností v Pavlových listoch a v knihe Skutkov, keď sa hovorí o vodcoch, obsahuje v sebe charakter. Človek je uznaný ako vodca pre to, kým je. Pisateľ vyzýva svojich čitateľov k tomu, aby si dobre všímali, „aký bol ich odchod zo života a spôsob žitia“ (Hb 13:7). Druhá časť základu, dielo Ducha Svätého, je pre prvú časť absolútne nevyhnutná. Raní cirkevní vodcovia boli známi tým, že boli „plní Ducha“ (Sk

6:3). Jedna z úloh Ducha Svätého je vytvárať charakter (Gal 5:22-23).

Kombinácia charakteru a Ducha Svätého je spojená v Hebrejom 13:7, kde sú vodcovia opísaní ako tí, ktorých spôsob života bol poznačený dôkazmi o konaní Božej práce a ktorých viera je hodná nasledovania. Vodcovstvo nie je ani tak otázkou nejakého postavenia, ako skôr nastavením charakteru. Charakter, ktorý je výsledkom práce Ducha Svätého sa stáva neodolateľnou autoritou, ktorá sa nepoužíva na ovládanie ľudí.

Poslušnosť a poddanosť v kontexte Duchom formovaného vodcovstva je spornou otázkou, keď nasledovníci chcú porozumieť rozsahu poddanosti, no a vodca je vyzvaný k tomu, aby sa zmieril s realitou toho, že ostatní ľudia sú v konečnom dôsledku zodpovední priamo Pánovi. Vo vodcovi, ktorý vie, že „budú sa...zodpovedať“ (v. 17), nevyhnutne existuje napätie. V skutočnosti toto spôsobuje, že ma oblieva studený pot! Rovnako, ako nasledovníci zápasia s rozsahom svojej poslušnosti či poddanosti, tak aj vodcovia zápasia s rozsahom zodpovednosti. Sú zodpovední jeden druhému v zbore alebo organizácii? Za čo sú zodpovední? Zápasenie s takýmito otázkami môže vodcovi pomôcť si vytvoriť zdravú závislosť na Duchu Svätom.

Zodpovednosť sa vzťahuje späť na Hebrejom 13:7. Vodca, ktorý učí Božie slovo, by mal byť správnym vzorom rastúcej viery. Nasledovník je vyzvaný k tomu, aby napodobňoval výsledok takejto viery v živote vodcu.

Dr. Ted Ward, ktorého uznávaný život obsahoval vzdelanie, učeníctvo a vodcovstvo, vo svojej knihe *With an Eye on the Future (S pohľadom do budúcnosti)* poznamenáva: „Vodcovstvo v Novej zmluve je poňaté aj v slovách zodpovedania sa, nie len v slovách autority. Vodca svoju autoritu dostáva tak isto, ako má zodpovednosť. V celku sa biblické učenie o vodcovstve zaoberá oveľa viac podmienkami, ako výsadami; a za zodpovednosťou je zodpovedanie sa.“

Ak by vodcovia venovali toľko času spravovaniu svojich vlastných duší a ich hlavnému zodpovedaniu sa Bohu koľko sa venujú starostlivosti o ľudí, ich zbory by vyzerali inak. Kedy sa naposledy vo vašich poznámkach o zbore nachádzalo: „Duch Svätý a my sme rozhodli“ (Sk 15:28)? Kedy sa naposledy robili rozhodnutia v podobe uctievania, modlitby a pôstu (Sk 13:1-3)? Raná cirkev nebola miestom bez dymu; plamene rozdelenia tleli. Ale v ich ľudskosti, ako i v našej, bola túžba po tom, aby boli vedení Duchom Svätým, ukazujúc tak druh vodcovstva, ktorý bol závislý na Bohu a tak odlišný od svojich sekulárnych náprotivkov.

Pred niekoľkými rokmi mal náš zbor tendenciu rozdeliť sa v otázke toho, či by rozvedení ľudia mohli slúžiť vo vodcovských pozíciách. Cieľ starších, najšť spoločné rozhodnutie, sa zdal ako nesplniteľný sen. Rozhodli sme sa, že celý proces bude charakterizovaný pevným biblickým štúdiom prepojeným s bezvýhradnou závislosťou na Duchu Svätom, že nás povedie. Počúvali sme sa navzájom. Modlili sme sa spolu. Učili sme a boli sme učenými jeden druhým. Napokon, proces samotný bol dôležitejší ako jeho výsledok.

Cieľom autora listu je prostredie spoločenstva, ktoré bude charakterizované radosťou, ktorá je vedľajším produktom práce Ducha Svätého. S nesmiernou jednoduchosťou text hovorí, že nenasledovať tieto inšpirované príkazy „by vám neprospeľo“ (Hb 13:17).

Keďže máme takúto vznešenú perspektívu, je pochopiteľné, že nás autor listu žiada: „Modlite sa za nás“ (v. 18). Sú tri rozdielne oblasti, ktoré každý nasledovník musí prednášať Bohu za svojho vodcu a za ktoré sa každý vodca musí sám modliť. Po prvé, rozvoj a pestovanie čistého svedomia. Po druhé, život, ktorý je úctivý v každom ohľade. Po tretie (v. 7), aby vodcov život vykazoval vieru, ktorá je hodná napodobňovania. Keďže sú od seba geograficky vzdialení, autor listu zakončuje tým, že žiada svojich čitateľov, aby sa modlili, „aby som sa

čím skôr mohol k vám vrátiť,“ čo nám hovorí niečo o pevnom vzťahu medzi nimi.

Úloha vedenia sa ani tak netýka manažovania ľudí, ako oslobodzovania ľudí k tomu, aby pod vedením Ducha Svätého používali svoje Bohom dané dary. Netýka sa to iba praktizovania najnovších techník, ale vyzbrojovania a vysielania jednotlivcov, aby dosiahli svoj plný potenciál v Kristovi.

Zbory a organizácie, ktoré sú rozdelené kvôli osobnostným problémom a kvôli rozhodnutiami, potrebujú prijať pozitívne napätie, ktoré pochádza z prijatia zodpovedností, ktoré Boh dáva vodcovi alebo nasledovníkovi. Rovnako ako je aj v manželstve hlavne zodpovednosťou muža, aby sa hodnotil tým, že porovnáva svoju lásku k svojej žene s Kristovou láskou k nej (Ef 5:25).

Vo chvíli, keď si je vedomý tejto neskutočnej zodpovednosti, sa zrazu jej podriadenosť stáva druhoradou záležitosťou. Vodcovia zboru sa musia sústrediť na vytváranie života, ktorý je hodný napodobňovania a na vytváraní perspektívy, že sa napokon zodpovedajú Bohu, Hlave cirkvi.

Záverečná modlitba (Hb 13:20-21) nás povzbudzuje k tomu, aby sme voči sebe pestovali celoživotné záväzky. „A Boh pokoja, ktorý skrze krv večnej zmluvy vyviedol spomedzi mŕtvych veľkého pastiera oviec, nášho Pána Ježiša, nech vás utvrdí v každom dobre, aby ste plnili jeho vôľu, a nech v nás koná, čo sa jemu páči, skrze Ježiša Krista. Jemu nech je sláva na veky vekov. Amen.“

*

KROK 4: PRÍPRAVA VLASTNEJ ODPOVEDE

Aké sú tvoje prvotné závery?

Duchovné formovanie

- Rozmýšľaj nejaký čas nad svojou motiváciou, vďaka ktorej si vo vedúcej pozícii. Modli sa, aby ti Boh pomohol napraviť akúkoľvek motiváciu, ktorá mu neprináša úctu.

Hlbšie porozumenie

- Posúď samého seba vo svetle nasledujúcich výrokov, ktoré sú vzaté z Ezechiela 34, ktorý opisuje hrubých a chrapúnskych vodcov.

„Beda pastierom Izraela, ktorí pasú samých seba!“

„Či pastieri nemajú pásť stádo?“

„Slabé ste neposilňovali, choré neliečili, poranené neobväzovali.“

„Porozháňané ste nezavracali, ani stratené nevyhľadávali.“

„Ovládali ste ich mocou a násilím.“

Zručnejšia služba

- Vyber si jedného alebo dvoch ľudí, za ktorých máš ako vodca zodpovednosť a požiadaj ich, aby ťa ohodnotili po stránke vodcovstva a authority. Opýtaj sa:
 - a. Máš pocit, že mi záleží na tvojom dobre?
 - b. Myslíš si, že si všímam, čo chceš povedať?
 - c. Myslíš si, že som ako vodca príliš náročný?
 - d. Myslíš si, že ako vodca poskytujem dostatok vedenia?

KROK 5: DISKUSIA O TÉME **Čo sa môžeme naučiť jeden od druhého?**

1. Aké hlavné problémy mal Boh s vodcami Izraela podľa toho, čo vidíme v Ezechielovi 34:1-10 (pozri sa do *Krok 2: Štúdium Písma*)?
2. Aké druhy postojov a skutkov pomáhajú zborovým vodcom pôsobiť ako „dobrým pastierom“ (pozri 1 Peter 5:1-7 v *Krok 2: Štúdium Písma*)?
3. Do akej miery si myslíš, že by zbor mal fungovať demokraticky?
4. Meansov článok v *Krok 3: Nahliadnutie do iných zdrojov* vraví, že základom pravej moci vo vedení zboru je osobná duchovná autenticita. Pozri sa tak isto do Skutkov 20:28 a 2 Timotejovi 1:6-7. Čo vidíš, že je základom autority zborového vedúceho? Prečo?
5. Aké veci dokážu spôsobiť to, že ľudia v zbore stratia úctu voči svojim vodcom?
6. Ktoré stratégie by sa mohli zaviesť za tým účelom, aby vodcovia v zbore nezneužívali svoju autoritu?
7. Ako by mali vodcovia v zbore reagovať na tých, ktorí sa odmietnu podriaadiť ich autorite?

KROK 6: PRAKTICKÉ ČINY POSLUŠNOSTI

Aké dôsledky vyplývajú z tejto témy?

1. Znovu sa pozri na svoje prvotné myšlienky o autorite vodcu v častiach *Krok 4: Príprava vlastnej odpovede* a *Krok 5: Diskusia o téme*. Sú v tvojom uvažovaní niektoré veci, ktoré by si na základe diskusie v skupine teraz rád zmenil?
2. K čomu sa ti zdá, že Ťa Boh vedie, aby si urobil ako odpoveď na to, čo si sa naučil o autorite vodcu?
3. Ako to plánuješ urobiť (kedy, kto, kde, atď.)?
4. Podeľ sa o tieto plány so svojim dôverníkom alebo niekým z tvojho tímu vedúcich. Dovoľ, aby si sa im za tieto plány/ciele zodpovedal.

Tento študijný materiál a jeho kópie poskytuje slovenský vydavateľ užívateľom bezplatne. Jeho vydávanie však má svoje náklady. Pomôžte nám, ak ako vďačný používateľ tejto lekcie svojim príspevkom podporíte prípravu a vydanie ďalších kurzov. Ďakujeme Vám. Podrobnejšie informácie o podpore na: www.cb.sk/index.php/kniznica/zborova-kola

POZNÁMKY